Хаврын тариалангийн ажилд техникийг чанар сайтай түргэн бэлтгэе

БНМАУ—ын улс, ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх гуравдугаар 5 жилийн төлөвлөгөөнд ХАА—д шинжлэх ухааны арга ажиллагааг нэвтрүүлэн, мал аж ахуйг газар тариалантай хослуулан хөгжүүлж, өндөр ашиг шимтэй салбар болгох, ХАА-н бүтээгдэхүүний хэмжээг 1,8 дахин нэмэгдүүлэхээр заасан байна.

Ялангуяа газар тариалангийн талаар онцлон заасан бөгөөд үр тарианы ургацыг сайжруулах, атар газрыг эзэмшсэний үндсэн дээр үр тарианы ургацыг нэмэгдүүлэх, хүн амыг хүнсний ногоогоор хангах, мал аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэхийн тулд малын тэжээлийн ургамлын эзлэх хувийн жинг эрс нэмэгдүүлэхээр заажээ. Энэ зорилтыг биелүүлэхэд хөдөө аж ахуйн ажилчид, нэгдлийн гишүүд, мал аж ахуйн машинт станцын механикчид өөрийн хувь нэмрийг оруулах нь зайлшгүй.

3 дугаар 5 жилийн төлөвлөгөөний 4 дэх жил-1964 онд тус аймгийн МААМС, ХАА-н нэгдлүүд, 21 мянга гаруй гектар талбайд үр суулгах, ургуулах, хурааж авах зорилт тавигдсаны дотор үр тарины ургамал 17 мянга гаруй га талбай эзлэж байна.

Хөдөө аж ахуйн нэгдлүүд өнгөрсөн онд үр тарианы ургацаас 15 мянга тонн үрийг хураасан нь 1 гектар талбайгаас дунджаар 9 центнер ургацыг авчээ. Үүний зэрэгцээгээр нийгмийн мал аж ахуйг тэжээлээр бүрэн хангах зорилго тавигдсан юм. Дээр дурьдсан баримтаас үзэхэд тус аймгийн нэгдэлчдийн өмнө ХАА-н бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх асар их том зорилт зогсож байна. Энэ зорилтыг биелүүлэх гол нөхцөл бол тус аймгийн ХАА-н техникийн өсөлтийг нэмэгдүүлэх, үйлдвэрлэлийн процесийг бүрэн механикжуулах, ажлын цагийг хэмнэх, чанарыг сайжруулахад оршино.

ХАА-н одоогийн хөгжилтөд МААМС маш их үүрэгтэй.

МААМС нь ХАА-н нэглүүдийг аж ахуй, зохион байгуулалтын талаар бэхжүүлэх, өндөр ургац авах, мал аж ахуйг ашиг орлого ихтэй аж ахуй болгон өөрчлөх, нэгдэлчдийн чинээлэг сайн сайхан амьдралыг хангахал чухал үүргийг өөртөө хүлээсэн хариуцлага бүхий байгууллага юм. Арвин их ургац авахын тулд ХАА-н нэгдэл, МААМС-ыг техникжүүлэх, одоогийн байгаа трактор, ХАА-н бусад төрлийн машиныг чанар сайтай бэлтгэх, техникийн хүчин чадлыг дээд зэргээр ашиглах, станцын бүх ажлыг үлгэр жишээч болгох хэрэгтэй байна.

ХАА-н нэгдэл, МААМС-ын урьдчилсан бүрэн бус тайлангаас үзэхэд хаврын тариалангийн ажлыг агротехникийн шаардлагат хугацаанд биелүүлэх бүрэн бололцоотой байна. Энэ шаардлагыг аймаг орны нөхцөлд зохицуулах нь зүйтэй.

Одоогийн байдлаар хөдөө аж ахуйн нэгдэл, МААМС-д «ДТ»(гинжит) трактор 67, «белорус» трактор 92, төрөл бүрийн маркийн анжис 95, «СУ—24» маркийн үр суулгагч 127, бусад ХАА-н техник олон байна. Харин идэшний ногоо, төмс, эрдэнэ шиш тариалах машин ховор байгааг анхаарч олшруулах талаар МААМС-ууд хөөцөлдөх хэрэгтэй юм.

Эдгээр техникийн хүчин чадлыг ашиглахад доорх арга хэмжээ авах нь тус аймгийн ХАА-н нэгдэл, МААМС—ын өмнө хурцаар тавигдаж байна.

1963 онд нэгдлүүд пар, зябь хагалалтыг 9700—14000 га-д хийсэн байна.

Энэ хэмжээний газарт агротехникийн шаардлагын дагуу тариалахад 10—15 хоногт багтаавал зохино.

Энэ бол газрын хөрсөнд чийгтэй байх хугацаа юм. МААМС 8 мянга илүү га газрыг дахин хагалахад дээр заасан хугацаанд «ДТ-54» трактортой 2 ээлжийн 60 агрегатаар тасралтгүй ажиллуулахад даруй 120 тракторч ажиллах шаардлагатай болж байна. Үлдэж байгаа 7 гинжит трактор нь өдрийн цагт үр суулгахад, шөнийн цагт хөрс боловсруулахад 14 тракторч шаардагдана. Хэрэв нэг өдрийг дүүрэн ашиглаж чадвал тэдгээр тариалах агрегаттай «ДТ-54» трактораар заагдсан хугацаанд 5,5 мянган га орчим газарт тариалах юм. Үлдэж байгаа 12 мянган га талбайг белорус трактортай агрегатаар тариалах хэрэгтэй болж байна. Дээрх ажлыг биелүүлэхэд үр суулгах 30 агрегат,30 тракторч, хаврын хагалсан газар үр тарьж суулгахад 170 гаруй тракторчин шаардагдах юм.

МААМС, нэгдлүүд ийм хүмүүсээр хангаж чадахгүй боловч энэ нь хаврын тариалангийн ажлыг цаг хугацаанд нь дуусгаж ирээдүйн арвин их ургац авахад шийдвэрлэх ач холбогдолтой юм. Иймд МААМС—ын удирдах нөхөд дутагдаж байгаа тракторчдыг курсээр чанар сайтай бэлтгэх, ХАА-н нэгдлүүд суралцах хүмүүсээр хангаж өгөх хэрэгтэй байна. Энэ ажлыг аймаг сумдын залуучуудын эвлэлийн байгууллага эрхлэн зохион байгуулбал улам илүү үр дүнтэй болох юм. Хаврын тариалангийн ажлыг чанартай хийх, улсаас тогтоосон хугацааг хатуу мөрдөх нэг чухал зүйл бол хөдөө аж ахуйн техникийг завсарлах, тариалангийн ажилд сайн бэлтгэх асуудал юм. Энэ талаар МААМС-ууд ба нэгдлүүдийн удирдах нөхдийн зохион байгуулах ажил муу байгааг хэлэх хэрэгтэй байна.

Жишээ нь: Сэрэглэн, Эрдэнэсантын МААМС—ыг хэлж болно.

Өнгөрсөн оны эхний 1 дүгээр улиралд нэгч трактор засварлаагүй ба 2 дугаар улиралд нэг тракторыг засвараас гаргасан байна.

Дээрхээс барагцаалж үзэхэд үлдсэн хоногт 151 тракторт засвар хийх буюу техникийн арчилгаа хийх болж байна. Энэ бол тус аймгийн гурван МААМС өөрсдийн техикийг засварлахаас гадна нэгдлүүдийн хөдөө аж ахуйн машин техникийг засварлах, тэдгээрт техникийн тусламж үзүүлэх үүрэгтэй. Иймээс МААМС—ын удирдлага, механикчдын өмнө маш хариуцлагатай үүрэг тулгарч байна. Одоо үлдэж буй богино хугацаанд станцын засварчдыг 2 ээлжээр ажиллуулж хэсэгчлэн засварлах ажлыг зохион байгуулах хэрэгтэй байна.

Жишээ нь хөдөлгүүрийн засварын хэсэг, түлшний аппаратыг засварлах хэсэг, халуун гануурын, автогены хэсэг, хойт мост, коробок гэх мэтчилэн хэсэг хэсгээр нь засварлах нь ажил түргэсгэх чухал арга мөн.

Эдгээр хэсгүүдийг шаардагдах багажаар хангах, засвараас гарч байгаа трактор, агрегатуудыг механикч засварын газрын эрхлэгч нар шалгаж хүлээн авч байх ёстой.

Засварын ажлыг ингэж зохион байгуулснаар засварын чанар сайжирч ажиллагаа нь түргэсэж тракторчид засварын мэрэгжил, практикийг олж авдаг юм.

Бас засварын ажлыг бригадын журмаар хийх нь зүйтэй. Энэ нь трактор бүрийг бригадын журмаар засварлах юм.

Жишээ нь түлшний аппаратууд, цахилгаан тоноглол, тормозны аппаратууд гэх мэтчилэн бригадлан засварлана.

Үүнд бригадын засварын газрыг буй болгож, тэдгээрийг хоол хүнс, орон сууц, багаж төхөөрөмж, запас хэрэглэлээр хангаж хүмүүсийн хүчийг зөв хуваарлан ажиллуулах хэрэгтэй юм.

Засварын ажлыг түргэсгэх нэг чухал арга бол хэсэг, бригадуудыг хооронд нь социалист уралдаантай ажиллуулж 6 хоног тутам дүгнэх, ханын сонинд бичих, урамшуулах ажил зохиох явдал мөн. Засвараас гарсан трактор бусад машин техникийг тусгай актаар, комиссууд хүлээн авч актанд техникийн үндсэн суурь хэсэг, агрегатуудыг сольсон байдал засварын чанарыг тодорхойлж тракторын паспортанд ямар засвар хийснийг бичнэ.

Техникийг ажилд гаргахаас өмнө ажлын чөлөө цагаар тракторчдын мэдлэг хүмүүжлийг дээшлүүлэх тусгай курсийг байгуулж тэргүүний механикчдын ажлын туршлага техникийн аюулгүй байдал, агротехникийн мэдэгдэхүүн, техникээ арчилж хамгаалах, шинэ техникийг судлах зэрэг мэдлэгтэй болгох хэрэгтэй.

Үйлдвэрлэлд шинэ санаачлага тэргүүн туршлага, оновчтой санал нэвтрүүлэх талаар анхаарал тавьж шинийг санаачлан бүтээгчдийг урамшуулан сайшаах хэрэгтэй.

Энэ бүх асуудал бол МААМС—ын бүх техникийг цаг хугацаанд нь чанар сайтай засварлаж хаврын тариалангийн ажилд бэлтгэхэд чиглэгдсэн хэрэг юм.

Бас хөдөө аж ахуйн нэгдлүүдийн техник засварлалтанд туслалцаа өдөр тутам үзүүлэх хэрэгтэйг МААМС бүр мартаж болохгүй. Тус аймгийн механикч бүр өөрсдийн үлгэр жишээ хөдөлмөрөөрөө улс, ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 3 дугаар 5 жилийн төлөвлөгөөний 4 дэх жилийн төлөвлөгөөг биелүүлж аж ахуйн удирдах нөхөд энэ ажлыг биелүүлэх бүх бололцоо нөхцлөөр хангах, зохион байгуулалтын арга хэмжээг авах хэрэгтэй байна.

Зөвлөлтийн мэрэгжилтэн
инженер—мехник С.Балаж

Анхдугаар чуулганаа угтаж . . .

Заамар сумын эмэгтэйчүүдийн зөвлөл энэ оны 3 дугаар сарын 7 нд болох сумынхаа эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр соёлын анх дугаар чуулганаа угтаж 45 хоногийн зохистой ажил зохион ажиллаж байна. Төлийн бэлтгэл, төлийг хүлээн авах ажилд эмэгтэйчүүдийн бүх хүчийг чиглүүлж сумын төвийн эмэгтэйчүүд төлийн уут, нэмнээ, элгэвч, аптек үхрийн уяа тугалын оосор хүзүүвч гарын бээлий зэргийг төлчдөд бэлтгэн өгч туслалцав.

Мөн 1 дүгээр улирлын бэлтгэлийн төлөвлөгөөг амжилттай биелүүлэхэд зориулан бригадуудын эмэгтэйчүүдийн зөвлөлийн дарга нарын семинар хийв.

В.Чинчулуун.

Намынхаа ивээлд өссөн Хөөрхөн энэ жаалууд

Нарлаг эх орондоо Коммунизм байгуулах хүмүүс

Д.Дондогдоржийн авсан гэрэл зураг

ДИПЛОМАТ ХАРИЛЦААТАЙ УЛСААР АЯЛАВ

Эрдэнэ сумын дунд сургуульд дипломат улсаар аялах 7 хоног зохиогдов. Энэ 7 хоногт сурагчид харилцаатай улсуудыг газрын зурагт зааж, газар зүйн байрлал эдийн засгийн үндэстэй нь танилцаж харилцаа тогтоосон он, сар, өдрийг цээжиллээ. Энэ ажилд бүх анги, сурагчид идэвхтэй оролцсоны дотроос 6-ийн „А“ ангийн хамт олон ангиудын дотроос түрүүллээ. 5-ын „А“ ангийн Амгалан, Нэргүй, 5-ын „В“ангийн сурагч Амгалан, 6-гийн „А“ ангийн сурагч Жанчив, 7-гийн „А“ ангийн Төмөр-очир, 6-гийн „Б“ ангийн сурагч Нямжав, Өюунбат нар шалгарлаа. Сурагч Ш.Амгалан

Малын хээл хамгаалахад их анхаар!

Одоо малын хээл хүндэрсээр байгаа үе.

Нэг ч төлийг хорогдолгүй бойжуулж авахын чухал нэг үндэс нь хээл хамгаалах асуудал юм.

Хээлтэй малыг зөв сайн арчлан нэмэлт тэжээл өгч байвал төллөх үедээ тарга хүч нь буурахгүй сүү шим ихтэй гарсан төл нь бие томтой, эрүүл чийрэг, гадны орчинд дасахдаа амархан, элдэв өвчинд нэрвэгдэхгүй амьдрах чадвартай байдаг

Хээлтэгч малын хээл нь хээлийн 2 дугаар хагаст өсөлтийн хэмжээ нь түргэсэх учир, зохих хэмжээний тэжээлийн бодис шаардаж эхлэнэ.

Энэ үед хээлтэй мал нь өөрийн идсэн тэжээлийнхээ шимт бодисыг өөрийн амьдралд зориулахаас гадна хэвлий доторхи төлийнхөө өсөлтөд ихэнх хувийг зарцуулдаг байна.

Хэрвээ энэ үед хээлтэй мал, тэжээлээр дутагдвал түүнээс гарсан төл нь бие жижиг, амьдрах чадвараар дорой, өвчин эмгэгтэй өвчнийг тэсвэрлэх хувийн эсэргүүцэл султай байдаг.

Манай орны нөхцөлд төрөл бүрийн малын хээл томрох үе нь билчээрийн ургамал хатаж, төрөл бүрийн шимтбодис нь 80—90 хувиар алдагдаж байгаа өвлийн сүүлч, хаврын эхээр тохиолддог байна.

Хээлтэй малын тэжээлийн чанарт байх шимт бодис нь хүрэлцээгүй болж хэвлийн доторхи төлийн өсөлт, хөгжилтөнд хүрэлцэх хэмжээний шимт бодисыг билчээрээс хангалттай авч чадахгүй болдогоос нэмэлт тэжээл заавал шаардлагатай.

Иймд хээлтэй бод малд өдөрт дунджаар 1 кг—аас доошгүй хүчит тэжээл Үүнд овъёос, арвай, улаан буудай, хивэг зэрэг орно.

60—80 гр эрдэс тэжээл, бүдүүн тэжээл 8—10 кг бог малд 0,4 кг—аас доошгүй хүчит тэжээл 20—30 гр эрдэс тэжээл, 3—4 кг өвс зэргийг заавал өгч байх хэрэгтэй.

Хээлтэй малын билчээр нь өвөлжөө хаваржаандаа ойр, цас багатай хальтаргаагүй, сэргэг сайхан өвстэй, хужир шүү элбэгтэй, нөмөр дулаан энгэрдүү гуу жалгагүй билчээрийг нарийн хуваартай ашиглах шаардлагатай билээ.

Бүр их доройтсон хээлтэгчийг үндсэн сүргээс ялган байнгын тэжээлд оруулбал зохино.

Хээлтэй малын хэвтэр нь тэгш, хуурай дулаан байх хэрэгтэй.

Чулуун хороотой газар бол хөрзөнгөөр доторлох хэрэгтэй юм. Хээлтэй малыг давчуу хашаанд олноор нь шахалдуулах, эр сувай малтай хамт байлгах, билчээрт гаргахдаа ширүүн туух, гэнэтийн дуу чимээгээр цочоох, ингэ, гүүг, унаж эдлэх зэргийг хатуу цээрлэбэл зохино.

Хээлтэй малын хээлийг бүрэн хамгаалж чадвал хээлтэгч нэг бүрээс эрүүл чийрэг төл хүлээн авч төл бүрийг мал болгох зорилгоо нэр төртэй хангаж чадна.

Содномдаржаа

Олны саналын дагуу ажлаа сайжруул!

Баянчандманы хороо захиргаа, нам, олон нийтийн байгууллагаас эрхлэн худалдаа бэлтгэлийн ангийн барааны нярав Цэдэнсамбуу, хүнсний дэлгүүрийн худалдагч Магван нарын тайланг хөдөлмөрчдийн өмнө тавиулжээ.

Тус анги 1963 оны бараа гүйлгээний төлөвлөгөөг амжилттай биелүүлж, үндсэн нэрийн барааг цаг хугацаанд нь татан авч байжээ. Гэвч худалдааны цэгт бараа материал, төхөөрөмж дутагдалтай, байр хүйтэн, 1 дүгээр гурил, шар, цагаан будаа, хуурай жимс, лаа, шүдэнз, мах, тос, даалимба, эрээн даавуу зэрэг өргөн хэрэгцээний зүйлээр дутагдалтай байжээ.

Жамъянгарав, Даваадорж, Бэгз, Гончигцэвээн, Лхазал, Гомбосүрэн, Гомбожав нарын олон хүн масло, өөхөн тос сүүлийн 2 жилд ирээгүй, махыг жижиглэх гүй том хэмжээгээр худалддаг цавчих сүх багажгүй, гэсгээх байргүй, зарим ховор барааг албан газарт хуваах, ар өврийн хаалгаар танил тал хүмүүст өгөх төрөл бүрийн чихэр, архи зэрэг өнөөгийн шаардлагатай бараа ирэхгүй гачигдаж байгаа, нядалсан малынхаа гэдэс цувдайг толгойтой нь худалдахгүй, хүнсний дэлгүүрийн ажиллах цаг бага, хоёр ээлжийн худалдагчтай мөртлөө өглөө оройн цагаар хаалттай байдаг.

Худалдааны суртал нэвтрүүлэг муу, ухуулан таниулах ажил огт зохиохгүй байгаа зэргийг баримтаар шүүмжлэн үйлчилгээний ажлыг цаашид сайжруулахтай холбогдсон санал гаргаж ээ.

Олон түмний энэ саналын дагуу ажлаа эрс сайжруулах хэрэгтэй.

Ц. Баяр Щ. Жигмид.

Радио, гэрлийн тухай аав, охин хоёрын яриа

1964 оны тариалангийн . . . Амгалан, Батсүмбэрийн . . . Чиргүүл машины . . . Ингэт Толгойн . . . байлаа. Борнойг . . . агрегатын . . . Алтайн уулын оргил нь . . . Мяралзсан туулын . . .

—Үгүй хөө энэ чинь одоо яахаараа ингэдэг байнаа.

—Яах юу байх вэ? манай энд чинь хонх нь дуугарахаар дамар нь таг, дамар нь дуугарахаар, хонх нь таг хоёулаа дуугарахаар лам нь таг гэгчээр радио нь дуугарахаар гэрэл нь таг, хоёулаа ажиллахаар учир нь олддоггүй өвчин тусдаг юмдаа гэтэл:

—Аавaa, радио чинь хүн шиг өвчин хүрдэг юм уу? Тэгвэл радионы доктор гэж ямар хүн байдаг юм бэ? гэж миний танилын бяцхан охин шалгаалаа.

—Тиймээ өвчин гэдэг чинь бас техникт ч тусдаг юм.

Гэвч тэр өвчлөхөөс нь өмнө өрсөж хамгаалдаг эзэн нь хандлага муутай бол хүнээс ч амархан өвчилдөг юм шүү охин минь . . .

—Тэгвэл, аавaa эртээд ирдэг ах чинь радио нь өвдөөд эм авахаар танаас мөнгө авсан юм уу?

—Үгүй охин минь тэр чинь рарио ашиглагчдаас авдаг татвар нь юм шүү дээ гэснээ

—Манай энд татвараа сараар авчихаад, радиогоо дараа сарын эх гарахаас тав хоногийн өмнө ажиллуулдаг нь даан ч дэндүү шүү.

—Эндэхийн хөдөлмөрчид радио нэвтрүүлэг, цахилгаан гэрлээр тун их гачигдаж байна.

Энэ талаар Батсүмбэр сум сангийн аж ахуйн Лувсан даргатай радио узель, Сэрээнэндорж даргатай цахилгаан станцынхан юу бодож суудаг болдоо!

Хөдөлмөрчин олон түмэн ийн хүү сонсголгүй радиотой, гэрэлгүй сууж байхад сум-сангийн аж ахуйн удирдах нөхөд ч гэсэн даан их сэтгэл зовохгүй байгаа юм.

Ер нь цаашдаа радио нэвтрүүлэгийг түмний хүртээл болгож асаадаг гэрлээ тогтмол хувиараар нь ажиллуулж олон түмэнд шуурхай үйлчилж байгаасай!

Ц. Түвдэн

Бэлэн бус тооцоог өргөн хэрэглэх нь ашигтай

Бэлэн бус тооцоо нь улс ардын аж ахуйн нийт төлбөрийн гүйлгээний дотор дийлэнх суурийг эзлэж, гол төлөв улс хоршоолол, олон нийтийн байгууллагууд болон хөдөө аж ахуйн нэгдэл, станцуудын хоорондын тооцооны ажиллагаанд хэрэглэгддэг юм.

Албан үйлдвэр, аж ахуйн газруудын хоорондын тооцоо нь заавал бэлэн бус журмаар банкаар дамжин гүйцэтгэгдэх ёстой. Тэдгээрийн хооронд бэлэн мөнгөөр хийх тооцоог төвд 100 төгрөг, хөдөөд 300 төгрөгөөр хязгаарладаг.

Харин хөдөө аж ахуйн нэгдлүүд нь төлбөр тооцооны аль нэг хэлбэрийг өөрсдөө сонгон авах боловч бэлэн бус тооцоог голчлон хэрэглэх бөгөөд үлгэрчилсэн дүрмийн ёсоор сул чөлөөтэй мөнгөн хөрөнгөө банканд хадгалуулах үүрэгтэй.

1963 онд хөдөө аж ахуйн нэгдлүүдийн сул чөлөөт мөнгийг банк өөрсдийн хүчээр татан авч байхаар гэрээ хэлэлцээр байгуулж, зохих хэрэглэлээр хангасаар байхад бүтэн жилийн дотор банканд нэг ч удаа мөнгө ирүүлээгүй байна.

Хөдөөгийн артель, эмийн сангууд тогтмол биш ирүүлж байгааг эцэс болгож гүйлгээнийхээ сул чөлөөтэй мөнгийг тогтмол ирүүлж байх нь зүйтэй.

Бараа материалын гүйлгээний мөнгийг банкин дахь харилцахдаа их хэмжээтэй төвлөрүүлэх нь хөрөнгийг хадгалах найдвартай нөхцөлийн гол хэлбэрийн нэг юм.

Бэлэн бус тооцоог өргөжүүлэх нь гүйлгээнээс их хэмжээний бэлэн мөнгийг чөлөөлж, төлбөр тооцоог төвөг чирэгдэл багатай гүйцэтгэх гол арга юм.

Албан, үйлдвэр, аж ахуйн газрууд, нэгдэл станцуудын хоорондын тооцоо нь хэдэн зуун мянган төгрөг зарим үед сая сая төгрөгөөр илэрхийлэгдэх тул тэдгээрийг бэлэн мөнгөөр гүйцэтгэхэд тоолох тээвэрлэх зэрэг чирэгдэл зардал их гарах нь зайлшгүй юм.

Иймд манай хөдөө аж ахуйн нэгдэл, станцууд, бэлэн бус тооцоогоор гол хийгддэг төлбөрийн даалгавар инкассаар хийгддэг тооцоог өргөн хэрэглэдэг болохын гадна зөвхөн цалин, хөдөлмөр өдрийн хөлсөнд бэлэн мөнгөний тооцоог хэрэглэж заншууштай.

Пүрэвжав (банкны хэлтсийн байцаагч)

Бас л алга уу?

Халуун ус, үсчин гэсэн хаягтай газарт үсээ засуулах гээд байсхийгээд л очихол:

хүн нь алга цагийн хуваарыг үзэхэд 9—17 цаг хүртэл ажиллана гэсэн байх юм.

Үсээ засуулах гэсэн хүн бүгдүүд хаалгыг нь үнэндээ олон мөргөнө.

Ингэж Угтаалын САА—н халуун ус, үсчин гэсэн хоёр давхар хаягтай нэгэн хаалганы онгойхыг мөн ч олон өдөр эргэлээ.

Сургыг нь дам дамаа сонирхон сонсвол 2—3 үсчин сольж ажиллуулсан боловч хойно хойноосоо халагдаж солигдож явсаар бүүр сүүлдээ сайн ч үгүй, саар ч үгүй болоод хорь гаруй хоног үсчингүй болсоныг эндэхийн боловсон хүчин, САА—н удирдах нөхдүүд эрх биш мэддэг болов уу?

Г. Агваан

ЗАРЛАЛ

Зуунмод хороо захиргааны харъяат Гэндэн овогтой Шагдарсүрэн мөн хорооны Балжин овогтой эмэгтэй Эрдэнэбат нарын гэрлэлтээ цуцлуулах гэж гаргасан өргөдлийг аймгийн шүүх хянаж байна.

Хариуцлагатай эрхлэгч С. ДИНСМАА.

(X—03220) «Анхдугаар таван жил» сонины газар хэвлэв.

Динсмаа

Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн!

Анхдугаар ТАВАН ЖИЛ

Төв аймгийн намын хороо,
АДХ Гүйцэтгэх захиргааны сонин.

16 дахь жилдээ № 17 (1352) | 1964 оны 2 дугаар сарын 27 | ПҮРЭВ

Гэрээ хэлэлцээрийн 18 жил

Өнөөдөр манай орны өнцөг булан бүрд Монгол—Зөвлөлтийн найрамдал, харилцан туслалцах гэрээ байгуулагдсаны 18 жилийн ойг баяр баясгалантайгаар тэмдэглэж байна.

Д Сүхбаатар,В И.Ленин нарын үндэслэн байгуулсан Монгол Зөвлөлтийн найрамдал, Зөвлөлт улсын тусламж дэмжлэг тус улсын хөгжилд шийдвэрлэх ач холбогдолтой болсоор байна.

Монголын засгийн газрын төлөөлөгчид 1946 оны 2 дугаар сарын 27—нд Москвад БНМАУ, ЗХУ—ын хооронд найрамдал, харилцан туслалцах тухай гэрээ, ...ийн засаг соёлын талаар хамт... ажиллах тухай хэлэлцээр тогтоосон билээ.

Энэ гэрээ хэлэлцээр бол манай хоёр орны уламжлалт найрамдлыг цаашид хөгжүүлэв.

Зөвхөн сүүлийн арваад жилд ЗХУ—ын техник эдийн засгийн тусламжтайгаар аж үйлдвэр, хөдөө аж ахуй, нийгэм хангамжийн 30 орчим том барилга байгууламж шинээр ашиглалтанд орлоо.

1957 оны 5 дугаар сард МАХН, БНМАУ-ын засгийн газар болон ЗСХУКН, ЗСБНХУ-ын засгийн газрын хооронд явагдсан хэлэлцээ нь Монгол-Зөвлөлтийн ард түмний мөнхийн бат найрамдал, хамтын ажиллагааны цаашдын хөг...тийн нэг тод илрэл нь болсон юм.

Москва хотноо гарын үсэг зурсан энэ хэлэлцээ орчин үеийн олон улсын харилцааны эрхэм чухал асуудлууд, тус хоёр орны ард түмний ах дүүгийн найрамдал, эдийн засаг, соёлын хамтын ажиллагааг улам хөгжүүлэхтэй холбогдсон асуудал, ЗХУ—аас БНМАУ—д үзүүлэх тусламжийг өргөтгөн нэмэгдүүлэх тухай асуудлууд орсон байна.

Энэ гэрээний ёсоор ЗХУ-аас тус орны аж үйлдвэр, мал аж ахуйг хөгжүүлэх, тариалангийн талбайг өргөтгөх ашигт малтмалыг судлаж үйлдвэрт ашиглах зэрэгт зориулан санхүү техникийн тусламж үзүүлэх болсон юмаа.

Зөвлөлт Холбоот Улс,тус орны аж үйлдвэрт гурилын үйлдвэрлэлийн бүхэл бүтэн салбар байгуулахад ихээхэн хүч хөрөнгө зарцуулж, атар газрыг эзэмших зорилтыг шийдвэрлэхэд БНМАУ-ын засгийн газрын хүсэлт ёсоор зөвхөн 1959 онд 3 мянган авто машин,2500 трактор,500 комбайн, хөдөө аж ахуйн бусад машин техникийг удаан хугацааны хөнгөлттэй зээллэгээр олгож 300 мэргэжилтнийг ирүүлэн ажиллуулжээ.

Зөвлөлт Холбоот Улсын тусламжтай атар газар эзэмших, үр тарианы 4 сангийн аж ахуй, МААМС гурав байгуулагдсан байна.

Үүний дотроос тус аймагт Угтаал,Баянцогтын сангийн аж ахуй байгуулагдав. Баянчандмань дахь хөдөө аж ахуйн машины засварын газар бүхэл бүтэн тосгоны хамт байгуулж өгсөн нь манай аймгийн хөдөлмөрчдийг бүтээн байгуулах их хөдөлмөрт улам бүр зоригжуулж байна.

Сүүлийн жилүүдэд БНМАУ-д орон сууц.нийгэм ахуйн талаар үзүүлж байгаа тусламж өсөн нэмэгдсээр байна.

1958 оноос эхлэн Улаанбаатар хотод ариутгах татуурга, дулаа цуулах систем, цэвэр усны хоолойн байгууламжууд барьж нийтдээ 80 мянган хавтгай дөрвөлжин метр талбай бүхий орон сууцны өвч бүрэн байгууламжийг ЗХУ-ын тусламжаар барьжээ.

ЗХУ-ын олон тооны мэргэжилтэн тус орны эдийн засаг,соёлын салбарт бүтээн байгуулах их ажилд оролцож олон зуун монгол хүнийг дагалдуулан сургаж мэргэжил эзэмшүүлж байна.

Одоо манай аймагт Зөвлөлт Холбоот Улсаас уригдан ирсэн 31 мэргэжилтэн ажиллаж байгаа ба курс дугуйлангаар дагалдан 400 гаруй хүн суралцаж байна.

ЗХУ тус оронд соёл шинжлэх ухааныг хөгжүүлэх,боловсон хүчнийг бэлтгэхэд асар их тусламж үзүүлсээр байна.

Монголын ард түмэн, ЗХУ болон социалист орнуудтай хамтран ажиллаж эх орондоо социализм төгс байгуулахын төлөө эрчим хүчээ дайчлан ажиллаж байгаа үед БНМАУ,ЗСБНХУ-ын найрамдал,харилцан туслалцах гэрээний 18 жилийн ой болж байна.

Шагналт дарцаг авав

Архуст сумын худалдаа бэлтгэлийн анги 1964 оны нэгдүгээр улирлын ангийн үс, хөлдүү түүхий эд бэлтгэлийн төлөвлөгөөт зүйлийнхээ 90 хувийг 100—255 хувиар биелүүлж худалдаа бэлтгэлийг удирдах газраас зарлан явуулсан болзлыг хангаж шагналт дарцаг 500 төгрөгийн хамт авчээ.

Н.Бидээсүрэн

Зөвлөлтийн шинэ их тусламж

Манай засгийн газрын хүсэлт ёсоор ЗХУ—ын Засгийн Газраас манай улсад шүлхий өвчинтэй тэмцэх мал эмнэлгийн отрядыг дөрвөн сар, гурван вертолетыг нисэгчийн хамт нэг сар, «ЗИЛ 157» «ЗИЛ—151» ачааны машины цуваат жолоочийн хамт нэг сар ажиллуулах, баг сармал тэжээл үйлдвэрлэх агрегат угсарч ашиглалтад оруулах мэргэжилтэн гурвыг тус тус нэн яаралтай илгээх, 40 автоцистерн ачуулаад, бас нэмж автоцистерн 60,«ГАЗ—69» машин 100-г тус тус олгох.

Шүлхий өвчинтэй тэмцэх бүх материал хэрэгсэл, биоветин 5 тонн, хлорт кальци—20 тонн, уротропин—4 тонн, загасны тос—20 тонн, глюкоза 2 тонн,50 мянган хүн тарих вакцин бусад бүх эмийг түргэн ачуулах арга хэмжээ авсанаа ЗСБНХУ—ын Сайд Нарын Зөвлөлийн дарга нөхөр Н. С. Хрущев. Манай Засгийн газар, Ю. Цэдэнбалд мэдэгджээ.

Төв аймгийн намын хорооны III бүгд хурлын тогтоол

МАХН—ын Төв хорооны V бүгд хурлын дүн ба аймгийн намын байгууллагуудын зорилтын тухай

Аймгийн Намын Хорооны нэгдүгээр нарийн бичгийн дарга нөхөр Дэжидийн илтгэлийг сонсч хэлэлцээд тэмдэглэх нь:

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурал,Эдийн Засгийн Харилцан Туслах Зөвлөлийн гишүүн орнуудын коммунист ажилчны намуудын Төв Хороодын нэгдүгээр нарийн бичгийн дарга,засгийн тэргүүн нарын 1963 оны 7 дугаар сард болсон зөвлөлгөөний тухай хэлэлцэж шийдвэр гаргасан нь манай улс орны амьдралд чухал үйл явдал боллоо.

ЭЗХТЗ—ийн гишүүн, ах дүү ЗХУ,бусад социалист орнуудын тусламж,дэмжлэг баялаг туршлагыг үр бүтээлтэй ашиглаж тэдний өмнө хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа биелүүлэхийн төлөө бүх бололцоо нөөцөө дайчилж,улсын төлөвлөгөө даалгаварыг хугацааны нь өмнө давуулан биелүүлж урагш улам шуурхайлан давших ёстой.

ЭЗХТЗ—ийн орнуудтай хамтын ажиллагаагаа хөгжүүлж биелүүлэх талаар МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурлаас гаргасан чухал шийдвэр тус аймгийн хөдөлмөрчдийг бүтээлч хөдөлмөрт улам зоригжуулж байна.

Социалист байгуулалтын явцад аж ахуйн бүтээн байгуулах ажил тэргүүн зэргийн ач холбогдолтойн дээр намын үзэл суртал зохион байгуулалтын ажлыг шинэ шатанд гарган улс ардын аж ахуйн төлөвлөгөөт зорилтыг амжилттай биелүүлэхэд чиглүүлж аж ахуй соёлын бүх салаа мөчирт хөдөлмөрийн сахилага батыг сайжруулж нам улсын байгууллагуудын хяналт шалгалтыг тогтмолжуулахын зэрэгцээгээр аж ахуйн салбарт хөдөлмөр зохион байгуулалт хөдөлмөрийн бүтээмжийг үлэмж дээшлүүлэх нь намын байгууллагуудын чухал зорилтын нэг мөн.

Барилга байгуулалтын ажлыг бүх ард түмний үйл хэрэг болгон дэвшүүлж, МАХН-ын Төв Хорооны V бүгд хурлаас гаргасан шийдвэрийг биелүүлэхэд юуны өмнө барилга байгууллагын зохион байгуулалтыг сайжруулж барилага үйлдвэрийн төлөвлөгөөг биелүүлэх хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлэн өөрийн өртгийг хямдруулах бүтээгдэхүүний чанарыг сайжруулах, барилгын ажлыг удирдах удирдлагыг сайжруулахад нам төрийн байгууллагаас тавих хяналт өдөр тутмын шуурхай удирдлага туслалцааг улам хүчтэй болгож барилгад ажиллаж байгаа намын гишүүдийн манлайлалыг өндөржүүлэхийг шаардаж байна.

Тус аймгийн барилага контор 1963 онд барилга үйлдвэрлэлийн жилийн төлөвлөгөөг хугацааны нь өмнө 104,5 хувиар биелүүлж САА,ХАА-н нэгдэлүүдэд орон нутгийн барилгын материал өргөн ашиглаж үйлдвэр,орон сууц,соёл үйлчилгээний олон тооны барилага баригдлаа.

Гэвч тус аймгийн ардын аж ахуй,соёлын хөгжилтийн өсөн нэмэгдэж буй хэрэгцээ шаардлагаас аймгийн барилга байгуулалтын ажил ихээхэн хоцорч байна.Барилгын байгууллага, ажиллах хүч мэрэгжилтэй боловсон хүчнээр дутагдаж ажилчдын тогтвор суурьшил мэдлэг мэрэгжилийн дээшлэлт удаан, барилгат тоо бүртгэл тайлан тооцоо муу, санхүү эдийн засгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт шалгалт сул,материал хөрөнгийг ашиггүй буюу хэтрүүлэн зарцуулах хөдөлмөрийн зохион байгуулалт дорой, материалаар тасалдуулах, барих хугацааг сунжруулах,чанар муутай,өндөр өртөгтэй барих зэрэг ноцтой дутагдал оршсоор байна. Мөн барилгачдын дунд социалист уралдаан социалист хөдөлмөрийн ба төлөө бригадын хөдөлгөөн,шинэ санаачлага тэргүүн туршлагыг дэлгэрүүлэх нийт олныг идэвхижүүлэн зохион байгуулах хөдөлмөрийн сахилга батыг сайжруулах ажлыг орон нутгийн намын байгууллага барилгын анги конторуудын дэргэдэх намын байгууллагууд нэн хангалтгүй удирдаж байна.

Манай аймгийн хөдөлмөрчид 1963 онд улс ардын аж ахуй соёлын төлөвлөгөөг амжилттай биелүүлж мал өсгөх улсын төлөвлөгөөг 3,3 хувиар,үр тариа,хүнсний ногоо хураалтын төлөвлөгөөг 5,6-13,2 хувиар ноос бэлтгэлийн төлөвлөгөөг 4,3 хувиар тус тус давуулав.

Аймгийн үйлдвэр,барилга,тээвэр харилцаа холбоо худалдаа бэлтгэл, соёл гэгээрэл,эрүүлийг хамгаалах арга хэмжээнүүдийн төлөвлөгөө амжилттай биелэгдэв.

Гэвч намын зохион байгуулалт үзэл суртлын ажлын хэмжээ далайц Баяндэлгэр зэрэг зарим сумдын намын байгууллага дээр хангалтгүй аж ахуйг удирдах намын ажлын арга барил тэнд сүрхий доголдож байна.

(төгсгөл нь 2 дугаар нүүрт)

Аймгийн намын хорооны III бүгд хурлын тогтоол.

МАХН-ын Төв Хорооны V бүгд хурлын дүн ба аймгийн намын байгууллагуудын зорилтын тухай

(төгсгөл)

Мал аж ахуйд тэжээл,байр,арчилгаа, маллагааны сайн нөхцөл нэвтрүүлж элдэв зүй бусын хорогдол,өвчинтэй тэмцэх ажил хангалтгүй байгаагаас өнгөрөгч онд зүй бусын хорогдлоор олон мал хорогдуулжээ.

Одоогийн ажил дээр ч гэсэн нэгдэл сангийн аж ахуйнууд төл хүлээн авах бэлтгэлийг хагас дутуу хийж,хаврын тариалалтанд бэлтгэх, техник засварлалтын ажил удаашралтай байна.

Аймгийн улс, ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт зорилтуудыг амжилттай биелүүлэх,ард түмнийг соёлжуулахад хөдөө аж ахуй нэгдлийн бригад,суурь, сангийн аж ахуйн бригад,тасаг,ферм,үйлдвэрлэлийн үндсэн нэгж дэх намын хэсэг, худалдааны агентын ажлыг эрс сайжруулах шаардлагатай байна.

Аймгийн намын III бүгд хурлаас ТОГТООХ нь :

Нэг.ЭЗХТЗ-ийн гишүүн орнуудын коммунист ажилчны намын Төв Хороодын нэгдүгээр нарийн бичгийн дарга,засгийн газрын тэргүүн нарын 1963 оны 7 дугаар сарын зөвлөлгөөний дүнгийн тухай МАХН-ын Төв Хорооны V бүгд хурлаас гаргасан шийдвэрийг аймгийн намын бүгд хурлаас сайшаасугай.

Хоёр.Намын ариун үйл ажиллагаанд хор хохирол учруулахад хүрсэн намч бус,бузар үйл ажил явуулж байсан Л.Цэндийг намын удирдлагаас зайлуулсан МАХН-ын Төв Хорооны V бүгд хурлын шийдвэрийг аймгийн намын бүгд хурал санал нэгтэй дэмжсүгэй.

Гурав.Аймгийн намын хорооны товчоонд даалгах нь:

1.Аймаг орны барилга байгуулалтын ажиллагаанд тавих намын хяналтыг улам хүчтэй болгохын тулд аймгийн намын хороонд мэргэжлийн хүмүүсийн оролцоотой орон тооны бус хэлтэс байгуулан ажиллуулсугай.

2.Аймгийн барилга байгуулалын ажлыг шуурхай далайцтай явуулах зорилгоор аймгийн нам, улс, олон нийт,аж ахуй, соёлын бүх байгууллага нийт хөдөлмөрчдийн хүчийг барилгын ажилд бүрэн чиглүүлж удирдсугай.

Дөрөв. Аймгийн барилга контор нөхөр Лхагваа, намын үүр нөхөр Банзрагч нарт даалгах нь :

1.Аймгийн төвд баригдах 36 айлын сууцны барилгыг 6 дугаар сараас эхлэн 12 сард,120 хүүхдийн яслийн барилгыг 3 дугаар сараас 8 дугаар сард Алтанбулаг сумын төвд баригдах үржил зохиомол хээлтүүлгийн станцын барилгыг 2 дугаар сараас эхлэн 9 дүгээр сард ашиглалтанд оруулахаар шаардагдах бүх материалыг бүрэн бэлтгэх.

2.Барилгын техник талбайн зохион байгуулалтыг сайн хийж машин механизмуудын хүчин чадлыг бүрэн ашиглах,барилгын үйлдвэрлэлийг механикжуулах, материал бэлтгэх бригад байгуулах, норм тарифийн шинэ сүлжил нэвтрүүлэн хөдөлмөрийн бүтээлийг өндөржүүлэх,өөрийн өртгийг хямдруулах барилгыг үйлдвэрлэлийн аргаар барих зэрэг аргуудыг ажилдаа нэвтрүүлэх.

3.Аймгийн барилгачдын зөвлөлгөөнийг угтаж материал бэлтгэх, татах цогцтой ажил явуулах,материал хэмнэх,орон нутгийн хямд материал ашиглах, барилгачдыг курсээр бэлтгэх мэргэжил эзэмшүүлэх, зэрэг ахиулах, хөдөлмөр зохион байгуулалт,хөдөлмөр хамгааллыг сайжруулах, ажлын хариуцлага,сахилга батыг эрс сайжруулах,сан техникийн бригад бий болгох,сан техник, монтажийн ажлыг чанартай хийх, тоо бүртгэл нэвтрүүлэх, тэргүүний туршлага шинэ санаачлагыг дэлгэрүүлэх, социалист уралдааныг өрнүүлж, социалист хөдөлмөрийн бригадын ба төлөө бригадын хөдөлгөөнийг эрчимтэй өрнүүлж, барилгачдыг хүмүүжүүлэх ажлыг сайжруулах.

ТАВ.Хөдөө аж ахуйн нэгдлүүдэд барилгын байнгын бригад байгуулах,нэгдлийн барилгачдад мэргэжил олгох, нэгдэл дундын модны үйлдвэрийг өргөтгөн,техник механизм тоног төхөөрөмж, ажиллах хүчээр хангах,бололцоотой нэгдлүүдэд барилгын модон материал үйлдвэрлэл байгуулах, нэгдлийн барилгуудын улаан булан,контор, халуун ус, хээлтүүлгийн байр зэргийг нэг загварын зураг төсөвтэй болгохыг аймгийн хөдөө аж ахуйг удирдах газар нөхөр Сэтэвт даалгасугай.

Зургаа. Барилга байгуулалтын ажил нийт ард түмний үйл хэрэг мөн гэсэн намынхаа дайчин шийдвэрийг өргөн сурталчилж барилгад ажиллах хөдөлгөөнийг өрнүүлэн тэргүүний хүмүүсийг барилгад урт богино хугацаагаар шилжүүлэн ажиллуулах ба ажиллах хүчний резревийг судлахыг ХЗЭ-ийн Хороо,нөхөр Товуу,Үйлдвэрчний Эвлэлийн Зөвлөл нөхөр Лувсандорж,сумдын АДХ-ын Гүйцэтгэх захиргаадад даалгасугай.

Долоо.Аймгийн төвд баригдах барилгын явцыг түргэтгэх зорилгоор байгууллага, тус бүрээр ажилчин албан хаагчдыг барилгын ямар нэгэн мэргэжилд сургаж, барилгын ажилд туслуулж арга хэмжээ авахыг ҮЭЗ-ийн нөхөр Лувсандоржид даалгасугай.

Найм. Барилгын гадаад материалыг нэгдлүүдэд сисмемтэйгээр хуваарлаж,зарцуулалтанд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн төлөвлөгөөний комисс нөхөр Дондогдорж,худалдаа бэлтгэлийг удирдах газар нөхөр Гончиг нарт даалгасугай.

Ес. Сум—нэгдэл, САА, үйлдвэр, албан газруудын дэргэдэх намын үүр, хороодын нарийн бичгийн дарга нарт даалгах нь:

1. ЭЗХТЗ-ийн гишүүн орнуудын амьдралын баялаг туршлага, шинжлэх ухаан, техникийн шинэ шинэ ололт, социалист эдийн засгийн удирдах тэргүүний арга барилыг байнга судлаж хөдөлмөрчдөд өргөн сурталчлах ба ажилдаа хэрэглэх.

2. МАХН-ын Төв Хорооны V бүгд хурлын шийдвэрийг намын гишүүд, орлогчид, хөдөлмөрчдөд гүнзгий судлуулж аж ахуйг удирдах намын удирдлагын ажлын дутагдлыг шийдвэртэй арилгах.

3. Социалист уралдааныг намын байгууллагууд гардан удирдаж сумдад бүсчилсэн уралдааныг зохион байгуулж намын хороо,АДХ-ын гүйцэтгэх захиргааны оролцоотойгоор улирал дутамд дүгнэж байх.

4. Улс ардын аж ахуйн төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэхэд олон түмний идэвхтэй санаачлагыг өрнүүлж, улсын төлөвлөгөө, даалгавар, графикийг удирдамж болгон сумдыг аль болохоор биелааж, гүйцэтгэлийн шалгалтыг тогтмол явуулж байх.

5. Нам, төрийн ажлыг аж ахуй уруу хандуулах явдлыг улам хүчтэй болгож, аж ахуйн зорилтыг амжилттай биелүүлэхийн үндэс болсон намын зохион байгуулалт үзэл суртлын ажлыг нягт холбож, дотоод ажил, сайжруулах арга хэмжээг аж ахуйн зорилтоос салгаж орхигдуулахгүйгээр ажиллах.

6. Харъяа барилгын салбаруудын ажлыг өдөр дутмын шуурхай удирдлагаар хангаж тэнд намын хяналт шалгалтыг сайжруулан, захиалагч байгууллагын хяналт туслалцааг хүчтэй болгон хүн хүчээр туслах бригадын ажилд нам, эвлэлийн гишүүдийн манлайллыг эрс сайжруулж ажиллах.

7. Барилгын үйлдвэрлэлд хяналт тавих намын комисс, залуучуудын эвлэлийн хяналтын постын ажлыг сайжруулах.

8. Малаа өсгөсөн амжилтыг улам бататгаж, энэ онд цаг агаарын хүнд нөхцөлийг даван туулж, нэгдэл, САА, бригад, ферм бүр малаа өсгөж, үр тарианы улсын төлөвлөгөөг амжилттай биелүүлж, гарсан төлийг амжилттай бойжуулах зорилтыг хангасугай.

9. Малын зүй бусын хорогдолтой тэмцэж, өвчтэй малын тэжээл, арчилгааны суурин цэгийг мал аж ахуйн бригад бүрт байгуулсугай.

10. Хаврын тариалангийн бэлтгэл техник засварыг 3 дугаар сарын 1-ий дотор шуурхайлан дуусгаж үр, шатах, тослох материалыг хүрэлцээтэй бэлтгэж хөрс боловсруулалтыг 5 дугаар сарын 1-ний дотср чанартай хийж дуусгах.

11. Үйлдвэр, барилга, тээвэр, холбоо, худалдаа бэлтгэл, соёл гэгээрэл, эрүүлийг хамгаалах арга хэмжээний 1964 оны төлөвлөгөөнүүдийг жигд сайн биелүүлэх.

Арав. Аймгийн 1964 оны төлөвлөгөөт зорилтыг амжилттай биелүүлэхэд тус аймгийн ХЗ Эвлэл, үйлдвэрчин, эмэгтэйчүүд, МЗНН орон нутгийн хурлын депутат, байнгын комиссууд, намын хяналтын комисс, эд хэрэглэгчдийн нийгэмлэг зэрэг олон нийтийн байгууллагуудын ажлын туслалцааг аж ахуйн бүх салбарт тодорхой болгосугай.

Арван нэг. Аймгийн 1964 оны төлөвлөгөөт зорилтуудыг хангаж хүн амыг соёлжуулахад суурь, бригад, тасаг ферм, түүний дэргэдэх намын хэсэг, худалдааны агентын ажлыг эрс сайжруулахыг аймгийн намын бүгд хурлаас дэвшүүлж доорх арга хэмжээнүүдийг авч явуулсугай.

а. Төлөвлөгөөт ажлын хувь заяа шийдвэрлэхэд чухал рольтой суурь, бригад, тасаг, фермд үйлдвэрлэлийн аргачилсан удирдлага намын үзэл суртал зохион байгуулалтын ажлын ихээхэн хэсгийг төвлөрүүлж малчид тариачид зэрэг жинхэнэ үйлдвэрлэгчдийн гүн дотор ажиллах асуудлыг эрс сайжруулах.

б. Суурь, бригад, ферм, хэсгүүдийг өдөр дутмын удирдлагаар хангаж байхын тулд бригад хэсэг сууриудын ажлыг тогтмол шалгаж бригадын зөвлөл, хэсэг суурийн ахлагч нарын үйлдвэрлэлийн зөвлөлгөөнүүдийг ажил төрлийн тодорхой асуудлуудаар хийлгэж байх.

в. Нэгж бүтээглэхүүнийг үйлдвэрлэхэд зарцуулж байгаа хөдөлмөр, материалын зардлыг бүртгэн тооцох ажлыг сайжруулж, намын үзэл суртал, зохион байгуулалтын ажлыг үйлдвэрлэгч нэг бүрт хүрэлцүүлэн үйлдвэрийн даалгаврыг амжилттай биелүүлэхэд нөлөөлөх хүч чадлыг дээшлүүлж, хүн нэг бүртэй цуцалтгүй ажиллах.

г. Сууриудад зохиогдох хүмүүжил олон түмний ажилд шилдэг хэлбэрүүдийг өргөн ашиглаж улсын төлөвлөгөөг биелүүлэх хөдөлмөрчдийг соёлжуулахад бүрэн чиглүүлж, тогтмолжуулан сайжруулах.

д. Үйлдвэрлэн бүтээгч малчид тариачдын хөдөлмөрийн идэвх, хөдөлгөөнийг улам өрнүүлэх зорилгоор бригад, тасаг, суурь, ферм, суурийн үйлдвэрлэлийн, даалгаврын биелэлтээр аймаг, сумандаа тэргүүний бригад, суурь, тасаг, ферм болох хөдөлгөөнийг өрнүүлэх.

е. Мал аж ахуйн сууриудыг нам, залуучуудын эвлэлийн гишүүд, депутат зэрэг бусад тэргүүний идэвхтнүүдэд хариуцуулан өгч, суурийг тохижуулж сайжруулах.

Намын хэсгийн зохион байгуулагчдыг намын үүр, хороодоос удирдах ажлыг эрс дээшлүүлж, намын хэсгүүдийн ажлын ололт туршлагыг судлан дэлгэрүүлж заавар зөвлөлгөө өгч байх.

ж. Худалдааны агентын үйлчилгээг сайжруулж, хөдөлмөрчдөд тайлагнуулж, хөсөг уналгаар хангаж, худалдаа бэлтгэлийн төлөвлөгөөг биелүүлэхэд тэдний үүрэг хариуцлагыг дээшлүүлэхийн хамт агентуудын мэргэжил дээшлүүлэх, туршлага солилцуулах зөвлөлгөөн семинарыг сумдад үе, үе хийлгэж байсугай.

Аймгийн намын байгууллагуудын зохион байгуулалт, үзэл суртлын ажлын хэмжээг сайжруулах, үйлдвэрлэлийн нэгжүүдийн ажлын арга барилыг зохих шаардлагын хэмжээнд хүртэл өндөржүүлэн 1964 оны улс, ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт зорилтыг хугацааны нь өмнө амжилттай биелүүлэхэд бүх хүч, бололцоо, авьяас чадлаа бүрэн дайчлаж хөдөлмөрийн гялалзсан амжилт гаргахыг тус аймгийн нам, улс, олон нийт, үйлдвэр, аж ахуй, соёл гэгээрэл эрүүлийг хамгаалах байгууллагууд, намын гишүүд, орлогчид, бүх хөдөлмөрчдөд бүгд хурлаас уриалж байна.